

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Rychlého a soudců JUDr. Faisala Husseiného a Mgr. Radovana Havelce v právní věci navrhovatelů: **a) Z. H., b) J. H.**, oba zastoupeni JUDr. Františkem Scholzem, advokátem se sídlem Na Příkopě 583/15, Praha 1, proti odpůrkyni: **obec Ráječko**, se sídlem nám. 1. máje 250, Ráječko, v řízení o kasační stížnosti navrhovatelů proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 17. 9. 2025, č. j. 64 A 6/2025-85,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **ne má** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Dne 24. 7. 2025 podali navrhovatelé u Krajského soudu v Brně žalobu proti rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 6. 6. 2025, č. j. JMK 84333/2025. Jím krajský úřad zamítl jejich odvolání vůči rozhodnutí Městského úřadu Blansko ze dne 27. 12. 2023, č. j. SÚ ZM 141/2023 – MBK 64453/2023/Ša. Tímto rozhodnutím městský úřad zamítl žádost navrhovatelů o dodatečné povolení stavby s názvem „*stáj a zázemí chovatele pro chov koní v Ráječku*“ na pozemcích parc. č. XA a XB v k. ú. R.. Toto řízení bylo vedeno u krajského soudu pod sp. zn. 30 A 60/2025. Společně se žalobou podali navrhovatelé i návrh na zrušení části opatření obecné povahy ze dne 14. 7. 2010, č. j. ÚP 1/2010 – územního plánu Ráječko.

[2] Návrh navrhovatelů na zrušení části územního plánu obce Ráječko krajský soud usnesením ze dne 28. 7. 2025, č. j. 30 A 60/2025-65, vyloučil k samostatnému projednání a toto řízení pak bylo vedeno pod sp. zn. 64 A 6/2025.

[3] Uvedený návrh na zrušení části územního plánu obce Ráječko následně krajský soud odmítl usnesením uvedeným v záhlaví tohoto rozsudku. Návrh krajský soud odmítl proto, že řízení o žalobě proti rozhodnutí, se kterou navrhovatelé původně spojili i návrh na zrušení části územního plánu, krajský soud usnesením ze dne 11. 9. 2025, č. j. 30 A 60/2025-93, zastavil z důvodu opožděného zaplacení soudního poplatku. Přitom návrh na zrušení části územního plánu, související se žalobou proti rozhodnutí, představoval návrh na zahájení tzv. incidenčního přezkumu opatření obecné povahy ve smyslu § 101a odst. 1 věty druhé soudního řádu správního (dále „s. ř. s.“) ve znění účinném do 31. 12. 2025. Daný návrh byl „pevně svázaný“ s žalobou proti rozhodnutí, a proto po zastavení řízení o žalobě proti rozhodnutí krajský soud uvedený návrh odmítl. K tomu krajský soud odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu i komentářovou literaturu. Z nich podle krajského soudu vyplývá, že jakmile je neprojednatelná žaloba, s níž je incidenční návrh spojen, je neprojednatelný i samotný incidenční návrh. Krajský soud proto návrh odmítl pro neodstranitelný nedostatek podmínek řízení podle § 46 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 101a odst. 1 věty druhé s. ř. s.

[4] Proti usnesení krajského soudu podali navrhovatelé (nyní *stěžovatelé*) kasační stížnost, kterou podřadili pod důvody dle § 103 odst. 1 písm. a) a e) s. ř. s. Namítli jednak chybný postup krajského soudu v souvisejícím řízení o žalobě proti rozhodnutí a jednak nezákonnost usnesení krajského soudu o odmítnutí jejich návrhu na zrušení části územního plánu.

[5] V kasační stížnosti stěžovatelé v první řadě uvedli, že soudní poplatek v řízení o žalobě proti rozhodnutí zaplatili po uplynutí stanovené lhůty z objektivních, vážných a omluvitelných důvodů. Krajskému soudu doložili zdravotní indispozici stěžovatelky b) i pracovní vytížení stěžovatele a), který je mezinárodním dopravcem strategických surovin a musí dodržovat přísná bezpečnostní opatření; v důsledku toho nemá při práci přístup k telefonu a internetu. Krajský soud pochybil, pokud vyloučil návrh na zrušení části územního plánu obce Ráječko k samostatnému řízení. Stěžovatelé uhradili soudní poplatek za návrh na zrušení opatření obecné povahy i za žalobu proti rozhodnutí žalovaného ve lhůtě stanovené k zaplacení soudního poplatku za návrh na zrušení opatření obecné povahy. Pokud by tedy krajský soud projednával celou věc v jednom řízení, nedošlo by k opožděné úhradě soudního poplatku za žalobu proti rozhodnutí. Zároveň stěžovatelé nesouhlasí s odůvodněním vyloučení návrhu na zrušení opatření obecné povahy k samostatnému řízení; krajský soud v tomto ohledu argumentoval odlišným režimem soudního přezkumu a odlišným okruhem účastníků v těchto řízeních. Stěžovatelé však mají za to, že řízení o žalobě proti rozhodnutí a s ní spojenému (incidenčnímu) návrhu na zrušení opatření obecné povahy je třeba vést společně. S rozdělením řízení jsou spojeny problematické důsledky, např. nutnost duplikování podání a účasti na jednání soudu, placení dvojího soudního poplatku a celková nepřehlednost řízení. Naopak vedení společného řízení je vhodné a hospodárné a nebrání mu ani odlišné vymezení účastníků řízení.

[6] Krajský soud byl dále dle stěžovatelů povinen vyhovět jejich žádosti o prominutí zmeškání lhůty k zaplacení soudního poplatku ve věci sp. zn. 64 A 6/2025. Zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, totiž nevyklučuje postup podle § 40 odst. 5 s. ř. s., tj.

pokračování

prominutí zmeškání lhůty (zde stěžovatelé odkázali na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 5. 2012, č. j. 7 As 69/2012-20, a usnesení Ústavního soudu ze dne 14. 1. 2025, sp. zn. II. ÚS 2125/24). Stěžovatelé zdůraznili, že požádali o prominutí zmeškání lhůty ještě před zastavením řízení. Zároveň v této souvislosti zmínili nález Ústavního soudu ze dne 30. 3. 2021, sp. zn. Pl. ÚS 9/20.

[7] Stěžovatelé závěrem konstatovali, že krajský soud z výše uvedených důvodů zastavil řízení o jejich žalobě proti rozhodnutí krajského úřadu („blavní řízení“) v rozporu se zákonem. Proto je v rozporu se zákonem i odmítnutí s věcí spojeného návrhu na zrušení části územního plánu.

[8] Odpůrkyně v řízení o kasační stížnosti zaslala toliko spisovou dokumentaci k předmětnému územnímu plánu a stručný nesouhlas s argumenty stěžovatelů.

[9] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatuje, že byla podána včas, osobami oprávněnými proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatelé jsou v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupeni advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti dle § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

[10] Kasační stížnost **není** důvodná.

[11] Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu platí, že bylo-li krajským soudem rozhodnuto o odmítnutí návrhu, přichází pojmově v úvahu pouze kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. jako zvláštní ustanovení ve vztahu k ostatním důvodům podle § 103 odst. 1 s. ř. s. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004-98, č. 625/2005 Sb. NSS). Nezákonnost rozhodnutí krajského soudu o odmítnutí návrhu ve smyslu § 103 odst. 1 písm. e) může obecně spočívat v nesprávném posouzení procesněprávní otázky soudem, nebo také v nepřezkoumatelnosti pro nesrozumitelnost či nedostatek důvodů, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek, že došlo k odmítnutí návrhu, a tím i k odmítnutí soudní ochrany, ač pro takový postup nebyly splněny zákonné podmínky (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2016, č. j. 6 As 2/2015-128). Nejvyššímu správnímu soudu tak přísluší zabývat se v dané věci pouze tím, zda bylo namíste návrh stěžovatelů na zrušení části územního plánu obce Ráječko odmítnout pro neodstranitelný nedostatek podmínek řízení podle § 46 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 101a odst. 1 věty druhé s. ř. s.

[12] Z výše podané rekapitulace sporu se navíc podává, že zákonnost postupu krajského soudu v nynější věci je úzce provázána se zákonností jeho postupu v řízení o žalobě stěžovatelů proti rozhodnutí krajského úřadu, s níž stěžovatelé spojili návrh na zrušení části územního plánu obce Ráječko. Řízení o žalobě krajský soud zastavil pro opožděné zaplacení soudního poplatku. Této skutečnosti si jsou vědomi i sami stěžovatelé, kteří v kasační stížnosti upozornili na kasační řízení, které bylo vedeno u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 4 As 211/2025, a ve kterém zdejší soud posuzoval právě zákonnost

zastavení řízení ve věci uvedené žaloby proti rozhodnutí. Vzájemné provázanosti obou řízení navíc odpovídá i formulace nyní posuzované kasační stížnosti, v níž stěžovatelé doslovně opakují námitky, které uvedli právě v řízení vedeném pod sp. zn. 4 As 211/2025. V něm svou kasační stížnost koncipují tak, že z důvodu nezákonného postupu krajského soudu při zastavení řízení o žalobě proti rozhodnutí bylo dle jejich názoru nezákonné i následné odmítnutí jejich návrhu na zrušení části územního plánu.

[13] Řízení vedené pod sp. zn. 4 As 211/2025 již bylo skončeno rozsudkem ze dne 6. 3. 2026, č. j. 4 As 211/2025-27. Jím Nejvyšší správní soud kasační stížnost stěžovatelů proti zastavení řízení o jejich žalobě proti rozhodnutí krajského úřadu zamítl. V tomto rozsudku se přitom vypořádal se všemi námitkami, které stěžovatelé uvedli i nyní. S ohledem na provázanost obou věcí proto Nejvyšší správní soud ve stávajícím rozsudku závěry rozsudku č. j. 4 As 211/2025-27 pouze stručně rekapituluje a ve zbytku odkazuje právě na tento rozsudek svého, jehož závěry se plně uplatní i nyní. Je tomu tak mj. proto, že podstatná část kasačních námitek směřuje spíše proti postupu krajského soudu ve věci sp. zn. 30 A 60/2025, kdy nyní přezkoumávané usnesení krajského soudu představuje jakýsi „reflex“ usnesení č. j. 30 A 60/2025-93 (viz odst. [3] výše).

[14] Čtvrtý senát Nejvyššího správního soudu neshledal důvodnou námitku stěžovatelů ohledně vyloučení jejich návrhu na zrušení části územního plánu obce Ráječko k samostatnému projednání. Zde vyšel z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu i odborné literatury, podle kterých vyloučení věci k samostatnému projednání (i pokud by nebylo vhodné), samo o sobě nezakládá podstatnou procesní vadu řízení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Čtvrtý senát Nejvyššího správního soudu navíc dospěl k závěru, že v posuzované věci vyloučení návrhu k samostatnému projednání ani nevhodné nebylo, a to právě s ohledem na odlišnosti mezi řízením o žalobě proti rozhodnutí a o návrhu na zrušení části územního plánu (opatření obecné povahy) – k tomu srov. odst. [10] a [11] rozsudku č. j. 4 As 211/2025-27.

[15] Důvodem zakládajícím nezákonnost rozhodnutí krajského soudu v návaznosti na (případně nevhodné) vyloučení části návrhu k samostatnému projednání nebyly dle čtvrtého senátu ani otázky spojené se soudním poplatkem, na které upozornili stěžovatelé. Žaloba proti rozhodnutí a návrh na zrušení opatření obecné povahy jsou totiž zpoplatněny samostatně (vedle sebe); i pokud by tedy k vyloučení návrhu na zrušení části územního plánu k samostatnému projednání nedošlo, stěžovatelé by museli uhradit oba soudní poplatky. Důsledkem vyloučení věci tedy nebylo, že by stěžovatelé museli platit vedle poplatku za žalobu proti rozhodnutí též poplatek za návrh na zrušení opatření obecné povahy, jak uváděli. To, že stěžovatelé uhradili poplatek za žalobu proti rozhodnutí v běhu lhůty pro zaplacení poplatku za návrh na zrušení opatření obecné povahy, k čemuž byli vyzváni později, pak nemělo pro posouzení věci žádný význam – odst. [12] rozsudku čtvrtého senátu Nejvyššího správního soudu.

[16] Pochybení krajského soudu neshledal čtvrtý senát ani v rozhodnutí krajského soudu o neprominutí zmeškání lhůty k zaplacení soudního poplatku za žalobu proti rozhodnutí dle § 40 odst. 5 s. ř. s. I v tomto případě vyšel čtvrtý senát z dřívější judikatury. Odkázal na rozsudek zdejšího soudu ze dne 7. 2. 2018, č. j. 2 As 3/2018-32, také na rozsudek ze dne 28. 3. 2024, č. j. 9 Afs 207/2022-18. V něm byla řešena věc skutkově i právně srovnatelná s věcí

pokračování

nyní projednávanou. V posledně zmíněném rozsudku Nejvyšší správní soud uvedl: „je nezbytné brát v potaz skutečnost, že stěžovatelka byla v řízení před městským soudem zastoupena advokátem. Ten si musel být vědom, že podání žaloby ve správním soudnictví je zatíženo poplatkovou povinností, tedy že soudní poplatek je třeba uhradit do 26. 9. 2022. Zástupci stěžovatelky bylo totiž usnesení o výzvě řádně doručeno, ostatně na něj reagoval přípisem ze dne 13. 9. 2022, kterým na výzvu soudu doložil plnou moc. Nejvyšší správní soud souhlasí s městským soudem, že je zcela běžné, že soudní poplatek zaplatí zástupce žalobce, neboť se nejedná o úkon, který by vyžadoval osobní aktivitu žalobce (shodně také rozsudek NSS ze dne 29. 2. 2016, č. j. 2 Afs 12/2016-41, odst. [12], ze dne 29. 10. 2020, č. j. 9 Afs 184/2020-41, odst. [16], či městským soudem citovaný rozsudek č. j. 10 As 336/2021-20, odst. [4]). Přestože Nejvyšší správní soud jakkoliv nepochybně zdvořilou indispozice jednatele stěžovatelky, konstatuje, že stěžovatelka, případně její zástupce, mohli zajistit úhradu poplatku ve lhůtě pro zaplacení soudního poplatku, případně v této lhůtě mohli soudu sdělit okolnosti, které brání včasné úhradě dle § 9 odst. 4 písm. c) zákona o soudních poplatcích.“

[17] Ve věci sp. zn. 4 As 211/2025 (jakož i v nyní projednávané věci) byli stěžovatelé zastoupeni advokátem, který úhradu soudního poplatku nepochybně mohl zajistit, popř. mohl soudu v běhu lhůty pro zaplacení sdělit závažné okolnosti ve smyslu § 9 odst. 4 písm. c) zákona o soudních poplatcích. Nadto bylo podle čtvrtého senátu zřejmé, že závažné okolnosti nebránily stěžovatelům v úhradě soudního poplatku po celou dobu běhu lhůty stanovené krajským soudem pro zaplacení poplatku (tj. od 30. 7. 2025, kdy byla zástupci stěžovatelů doručena výzva k zaplacení soudního poplatku, do 14. 8. 2025). Čtvrtý senát také uvedl, že i kdyby „zohlednil poněkud neurčitou lékařskou zprávu o zdravotní indispozici stěžovatelky b), z níž především nevyplývá období trvání zdravotní indispozice, i ničím nedoložené tvrzení stěžovatele a) o povaze jeho zaměstnání a o tom, že z tohoto důvodu ve dnech 12. až 14. 8. nemohl zajistit úhradu soudního poplatku, stěžovatel a) mohl úhradu zajistit přinejmenším před 12. 8. 2025“.

[18] V odst. [14] rozsudku č. j. 4 As 211/2025-27 poté Nejvyšší správní soud stěžovatelům vysvětlil, z jakých důvodů na jejich případ nedopadala judikatura, na kterou odkazovali, a kterou připomněli i v nynější kasační stížnosti. Rozsudek kasačního soudu č. j. 7 As 69/2012-20 se totiž týkal právní úpravy účinné před 1. 10. 2017, kdy došlo k významné novele zákona o soudních poplatcích. Dle účinné právní úpravy tak již mj. nelze přihlídnout k úhradě soudního poplatku po uplynutí lhůty stanovené soudem (§ 9 odst. 1 věta druhá zákona o soudních poplatcích ve znění účinném od 1. 10. 2017). Jiný závěr neplyne ani z usnesení Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 2125/24, jehož se stěžovatelé rovněž dovolávali. Přestože totiž Ústavní soud v odst. 12 zmíněného usnesení, na který stěžovatelé upozornili, cituje závěry rozsudku č. j. 7 As 69/2012-20, hned v následujícím odst. 13 upozorňuje, že tyto závěry nelze již s ohledem na novelizaci zákona o soudních poplatcích, provedenou zákonem č. 296/2017 Sb., aplikovat. Rovněž stěžovateli citovaný odst. 39 nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 9/20 nepodporuje jejich úvahy o ústavní nekonformnosti aplikace § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích v dané věci. Ústavní soud zde totiž výslovně odkázal na princip *vigilantibus iura*, který ospravedlňuje použití omezení časového prostoru pro úhradu soudního poplatku i tam, kde již po zastavení řízení opětovné podání návrhu není možné. Tato úvaha byla dle rozsudku č. j. 4 As 211/2025-27 „zajisté přílehlavá i pro tento případ“.

[19] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že čtvrtý senát Nejvyššího správního soudu při přezkumu usnesení o zastavení řízení stěžovatelů o žalobě proti rozhodnutí, které představovalo „nosné“ řízení pro zde posuzovaný incidenční přezkum napadeného opatření obecné povahy, neshledal žádné pochybení krajského soudu. Od tohoto hodnocení se ani nyní nemá Nejvyšší správní soud důvod nyní jakkoli odchýlit. Na základě toho nemůže být úspěšná ani nyní posuzovaná kasační stížnost brojící proti odmítnutí návrhu na zrušení části územního plánu (opatření obecné povahy).

[20] Již krajský soud přitom stěžovatelům vysvětlil, že v posuzované věci se nejednalo o tzv. abstraktní přezkum napadeného opatření obecné povahy, ale přezkum incidenční. Ten je svázaný s řízením o žalobě proti rozhodnutí – k tomu srov. již výše odkazovaný § 101a odst. 1 věty druhé s. ř. s. ve znění účinném do 31. 12. 2025, podle kterého *pokud je podle zákona současně oprávněn ve věci, ve které bylo opatřením obecné povahy užito, podat ve správním soudnictví žalobu nebo jiný návrh, může navrhnout zrušení opatření obecné povahy jen společně s takovým návrhem*. Takový incidenční přezkum opatření obecné povahy však nelze provést, pokud bylo řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu (tedy ono „nosné“ řízení) ukončeno procesním způsobem – zde zastavením řízení pro opožděné zaplacení soudního poplatku. K tomu krajský soud odkázal na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu reprezentovanou např. usnesením ze dne 4. 10. 2022, č. j. 4 Ao 7/2021-179, č. 4404/2022 Sb. NSS, odst. [16], rozsudkem ze dne 30. 4. 2021, č. j. 3 As 91/2019-32, odst. [20], či rozsudkem ze dne 20. 12. 2023, č. j. 10 As 165/2023-79, odst. [11].

[21] Ani na tomto právním posouzení krajského soudu Nejvyšší správní soud neshledává žádné pochybení, a to už proto, že je vázán důvody kasační stížnosti. Stěžovatelé však ve vztahu k závěrům krajského soudu uvedeným shora v odstavci [20] prakticky žádnou argumentaci neuvádějí a soustředí se na shora rozebírané otázky vyloučení části řízení k samostatnému projednání a zamítnutí žádosti o prominutí zmeškání lhůty.

[22] Z výše uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost stěžovatelů nebyla důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s. *in fine*).

[23] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona. Stěžovatelé ve věci neměli úspěch, a proto nemají právo na náhradu nákladů tohoto řízení. Odpůrkyně v průběhu kasačního řízení náhradu nákladů nepožadovala a společně se zasláním spisové dokumentace k předmětnému územnímu plánu vyjádřila toliko svůj stručný nesouhlas s kasační stížností. Ani ona tak nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

pokračování

JUDr. Tomáš Rychlý
předseda senátu